

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДО К Л А Д

от

Лъчезар Борисов - Министър на икономиката

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Патентното ведомство на Република България, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 1999 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Патентното ведомство на Република България (Тарифата), приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 1999 г. (Обн. ДВ, бр. 114 от 1999 г., изм. и доп., бр.117 от 2002 г., бр. 91 от 2005 г., бр. 35 и 42 от 2007 г., бр. 31 от 2011 г., изм. и доп. бр. 99 от 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр. 36 от 2020 г.).

Проектът на постановление има за цел привеждане на подзаконовата нормативна уредба, свързана със заплащането на дължимите държавни такси в производствата по закрила на патентите, полезните модели и сертификатите за допълнителна закрила, в съответствие с приетите изменения и допълнения в Закона за патентите и регистрацията на полезните модели (Обн., ДВ, бр. 92 от 27 октомври 2020 г.) (ЗПРПМ)

Една от съществените промени в уредбата на обществените отношения, свързани със закрилата на регулираните от ЗПРПМ обекти на индустриална собственост, които произтичат от последните изменения и допълнения на закона, произтича от Регламент (ЕС) 2019/933 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 469/2009 г. относно сертификата за допълнителна закрила на лекарствените продукти, с който се въвеждат правила за прилагане на изключение от правата, които дава сертификатът за допълнителна закрила. Съгласно съображение 9 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2019/933, това изключение се въвежда с цел създаването на еднакви условия на конкуренция между установените в Европейския съюз производители на генерични и биоподобни лекарствени продукти и производителите от трети държави. Целта е да се позволи производството на продукт или лекарствен продукт, съдържащ този продукт, с цел износ за трети държави или с цел складиране и всички свързани действия в Европейския съюз, които са строго необходими за производството или за самия износ, ако за тези действия се изисква съгласието на притежателя на сертификата. Прилагането на това изключение от правата, които дава

сертификатът за допълнителна закрила ще насърчи конкурентоспособността на предприятията от Европейския съюз, в резултат от което ще се засилят растежът и създаването на работни места, ще се осигури и по-широко предлагане на продукти.

Произтичащите от Регламент (ЕС) 2019/933 допълнения в ЗПРПМ са свързани с необходимостта да бъде определен редът, по който протича производството във връзка с уведомленията за прилагане на изключенията от защита със сертификат за допълнителна закрила. Те са регламентирани в чл. 72л от ЗПРПМ. В ал. 2 на същата разпоредба изрично се посочва, че едновременно с подаване на уведомлението се заплащат таксите по чл. 5, ал. 4. С чл. 5, ал. 4 от ЗПРПМ са въведени два вида такси, които потребителите на услугата ще заплащат при подаване на уведомлението, а именно такса за образуване на производството и разглеждане на уведомлението и за публикация на това уведомление в Официалния бюлетин на Патентното ведомство. Изрично се указва, че таксите се заплащат съгласно тарифата по ал. 1 на чл. 5, което налага приемане на допълнения в Тарифата за таксите. С § 1, т. 4 от проекта на постановление се предлага размерът на таксата за образуване на производството по чл. 72л от ЗПРПМ във връзка с уведомление за прилагане на изключенията от защита със сертификат за допълнителна закрила да бъде 50 лв. Същият е и предвиденият размер на държавната такса за публикация на уведомлението, подадено в производството по чл. 72л от ЗПРПМ в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

С измененията в ЗПРПМ беше изменена и разпоредбата на чл. 49, в която е уреден редът и условията за подаване на искане за възстановяването на срокове по закона, пропуснати поради особени непредвидени обстоятелства. Промяната има за резултат постигане на бързина в административното производство и уеднаквяване на режима на предоставяне на услугата по този вид искания, независимо от обекта на индустриална собственост, за който се отнася. По подобие на Закона за марките и географските означения и тук е предвидено потребителите да заплащат такса, която е дължима при подаване на искането. Същата, в съответствие с чл. 5, ал. 1 от ЗПРПМ следва да бъде предвидена в Тарифата. Предлаганият размер на тази такса е 100 лв. и е равен на размера на таксата, която заплащат заявителите на марки и географски означения за същата услуга.

Така определените размери на трите нови такси, произтичащи от направените в ЗПРПМ промени, са определени по реда на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, за което е приложен разчет, който е неразделна част от финансовата обосновка.

С приемането им ще се осигури възможност за ефективно протичане на производствата по чл. 72л и по чл. 49 от ЗПРПМ, тъй като ще се преодолее правната несигурност относно дължимите държавни такси в производствата във връзка с подадени уведомления за прилагане на изключенията от защита със сертификат за допълнителна закрила по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/933, както и за подадени искания за възстановяване на сроковете, предвидени в ЗПРПМ, пропуснати поради особени непредвидени обстоятелства. Ще се даде възможност на всички заинтересовани лица да упражнят правата си, свързани с възможността да се ползват от изключенията от закрилата, която предоставя сертификат за допълнителна закрила, както и възможността

да бъдат възстановени пропуснатите от тях срокове поради непредвидени обстоятелства. Подзаконовата нормативна уредба, касаеща тези въпроси ще бъде приведена в съответствие с действащото законодателство.

Промени в Тарифата се налагат и във връзка с несъответствия в терминологията, използвана в текстовете на ЗППМ и Тарифата, настъпили в резултат от промяната на законодателството. В тази връзка, с цел постигане на яснота и прецизност, както и за да се предотврати възможността от объркване на потребителите и евентуално забавяне на процесите по регистрация вследствие на настъпилите законодателни промени, се предлага редакция на текстовете, при които при предоставянето на дадена услуга новият закон не предвижда публикация в Официалния бюлетин на Патентното ведомство, а вписване на това обстоятелство в Държавния регистър на съответния обект на индустриална собственост. Прецизирани в съответствие с действащото законодателство и с практиката на Патентното ведомство са и досега съществуващите текстове в Тарифата, в които е предвидено потребителите да подават молба за ползването на определена услуга, като се предлага терминът „молба“ да бъде заменен с „искане“. Със същата цел е предложено и допълнение на чл. 4, ал. 3, т. 5 от Тарифата. В сега действащата Тарифа текстът на тази разпоредба предвижда да се събира държавна такса в размер на 50 лв. за „искане за вписване на прехвърляне на права, лицензионен договор, промяна в името и/или адреса на притежателя“. От редакцията, поради изричното изброяване на исканията, не става ясно, че както е предвидено и в чл. 4, ал. 1 от ЗМГО, такси се събират от Патентното ведомство за всички видове искания за вписване, които водят до промяна в статуса на регистрацията на обектите, предмет на уредба от ЗМГО, включително и на международните марки. Противното би означавало, че заявителите на национални марки са поставени в по-неблагоприятно положение в сравнение с тези, които са подали заявки за регистрация на международни марки, тъй като освен при искания за вписване на прехвърляне на права (чл. 7, т. 6 от Тарифата), лицензионен договор (чл. 7, т. 7 от Тарифата), промяна в името и/или адреса на притежателя (чл. 7, т. 5 от Тарифата), те дължат заплащане на такси и за искания за други промени в правния статус (чл. 7, т. 8 от Тарифата), за вписване на наложени обезпечителни мерки, заповед или включване в масата на несъстоятелността (чл. 7, т. 12 от Тарифата), за вписване на учреден особен залог (чл. 7, т. 13 от Тарифата). При подготовката на проекта на Постановлението на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата № 65 от 10 април 2020 г. е пропуснато да бъде направено допълнението на чл. 4, ал. 3, т. 5 от Тарифата, което предлагаме да бъде отстранено, като към текста на чл. 4, ал. 3, т. 5 се добави „и други промени в статуса на международната регистрация, включително за разделянето ѝ“.

Предложените промени ще предотвратят възможността от объркване на потребителите и евентуалното забавяне на процесите по регистрация вследствие на настъпилите законодателни промени.

В предложения проект на нормативен акт е предвидено и изменение в размера на държавната такса, за поддържане действието на национален патент за първите 3 години от заявяването, дължима съгласно чл. 1, ал. 1, т. 16, б. „а“ от ЗППМ. Предлага се таксата да бъде намалена от 50 лв. на 40 лв. Причината за това е наличието на несъответствие между нея и еквивалентната такса за поддържане действието на европейски патенти за

3-та година по чл. 1, ал. 2, т. 8, б. „а“ от Тарифата, която е 40 лв. Действията на администрацията по предоставяне и на двете услуги са сходни. В същото време, в резултат от усилията на Патентното ведомство, свързани с внедряване на все повече електронни услуги и електронен документооборот, някои от разходите за предоставяне на тази услуга са се понижали, което позволява таксата да бъде намалена. Това ще доведе до намаляване на административната тежест за потребителите и ще бъде допълнителен стимул за лицата, които биха искали да се възползват от закрилата, която дава регистрацията на национален патент.

Промените в законодателството налагат да бъде изменена и допълнена действащата към момента Тарифа за таксите, които се събират от Патентното ведомство на Република България, в частта, отнасяща се до вида и размера на таксите, свързани с прилагане на разпоредбите на ЗПРПМ. Изменението и допълването на Тарифата в частта, касаеща прецизиране на текстовете и намаляването на дължимата държавна такса по чл. 1, ал. 1, т. 16, б. „а“, са необходими, с оглед осигуряване на яснота и предвидимост в действията на администрацията, пълно съответствие между действащите законодателни изисквания и текстовете на подзаконовия нормативен акт и намаляване на административната тежест за потребителите.

По проекта на нормативен акт е извършена предварителна частична оценка на въздействието по чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове. Оценката е съгласувана с Дирекция „Модернизация на администрацията“ в Администрацията на Министерския съвет в съответствие с чл. 30б, от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

За изпълнението на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерството на икономиката, респективно по бюджета на Патентното ведомство на РБ.

Приемането на проекта на акт ще доведе до незначително увеличаване на приходите в държавния бюджет. Те ще са в резултат на промените, свързани с въвеждането на трите нови такси, произтичащи от измененията на ЗПРПМ, а именно:

- такса за производството по възобновяване на срок поради особени непредвидени обстоятелства, предвидена в чл. 49, ал. 1 от ЗМГО;
- такса за образуване на производството по чл. 72л от ЗПРПМ във връзка с уведомление за прилагане на изключенията от защита със сертификата за допълнителна закрила;
- такса за публикация на уведомлението, подадено в производството по чл. 72л от ЗПРПМ в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Съгласно данните от отчетите на Патентното ведомство, през предходните три години са подадени общо 105 искания за възстановяване на срокове, пропуснати поради непредвидени обстоятелства, за обекти, попадащи обхвата на ЗПРПМ (2018 г. – 58 бр., 2019 г. – 26 бр., 2020 г. – 21 бр.). Следователно, може да се прогнозира, че общият брой на подадените искания по чл. 49, ал. 1 от ЗПРПМ няма да бъде голям, като най-вероятно ще се запази около 50 броя на година, въпреки въвеждането на горепосочената такса, с оглед съкращаването на част от сроковете в отделните производства по регистрация.

Към момента не може да се прогнозира с точност броят на лицата, които ще се възползват от процедурата по чл. 72л от ЗПРПМ, нито броят на генеричните и биоподобни продукти, по отношение на които ще бъдат подадени уведомления, тъй като подобно изследване не е правено в рамките на Европейския съюз. Въпреки това, поради факта, че действащите в страната ни към месец октомври 2020 г. сертификати за допълнителна закрила са 22 броя и като се има предвид, че по данни на Изпълнителната агенция по лекарствата, броят на предприятията в Република България, занимаващи се с производство на генерични и биоподобни лекарствени продукти е 41, може да се прогнозира, че общият брой на подадените уведомления на годишна база също няма да бъде голям. Това от своя страна предполага и малък брой на лицата, за които ще възникне задължение за плащане на таксата за публикация на уведомлението по чл. 72л от ЗПРПМ в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Поради изложеното не може да бъде направена точна оценка на общата стойност от приходите от посочените такси, които ще се събират по чл. 72л от ЗПРПМ, но се очаква процентната им стойност от приходите на Патентното ведомство от държавни такси да е по-малко от 0,4 на сто.

Минимална промяна на приходите, реализирани от Патентното ведомство, в резултат от събирането на дължими държавни такси, ще окаже и редакцията на чл. 4, ал. 3, т. 5 от Тарифата, тъй като съгласно нея лицата, които подават заявки за регистрация на международни марки и наименования за произход чрез Патентното ведомство (а не директно чрез Световна организация за интелектуална собственост) ще дължат такса освен за подадени искания за вписване на прехвърляне на права, лицензионен договор, промяна в името и/или адреса на притежателя“ и такса, в размер на 50 лв., по подадени искания за вписване на други промени в статуса на международната регистрация, включително за разделянето ѝ. Поради факта, че до момента Патентното ведомство не е извършвало услуги, свързани с разделянето на заявки за регистрация на международни марки, не е възможно да се посочат конкретни стойности на очакваното увеличение на приходите, в резултат от тази промяна, но би могло да се прогнозира, че то също ще бъде в размер, който няма да надвишава 0,4 на сто от приходите на Патентно ведомство от държавни такси. Този извод се налага от факта, че от началото на 2020 г. до края на месец ноември, общият брой на постъпилите искания за вписване на права, лицензионни договори и залози по заявки за международни марки са по-малко от 5 бр., а исканията за разделяне на международните заявки могат да бъдат подавани, както и до сега, директно пред Световната организация за интелектуална собственост.

Предвиденото намаляване на таксата за поддържане действието на национален патент за първите 3 години от заявяването, дължима съгласно чл. 1, ал. 1, т. 16, б. „а“ ще доведе от своя страна до незначително намаляване на приходите. Предвид факта, че за периода от началото на 2018 г. до 18 ноември 2020 г. общият размер на платените държавни такси за тази услуга са 111 588 лв. (по 37 196 лв. за поддържане действието на патент за всяка една от годините), както и че предлаганото намаление в таксата е 20 на сто, то може да се направи извод, че в резултат от предлаганата промяна, приходите в държавния бюджет ще намалеят с приблизително 22 318 лв. В същото време следва да се има предвид, че през следващата година предстои да бъде одобрена и да стартира изпълнението на Оперативна програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация

за интелигентна трансформация“ за програмния период 2021–2027 г., която ще доведе до създаване на условия за интензивно разработване и внедряване на знания и иновации в икономиката и други сектори на обществения живот чрез изграждане на устойчиви партньорства на научните звена с бизнеса, развитие на научноизследователската и иновационна екосистема, създаване на благоприятна цифрова среда и ефективно електронно управление, което от своя страна неминуемо ще доведе до увеличение броя на националните патенти, а от там и на приходите от държавни такси за поддържането им.

С оглед на това може да се очаква, че приходите от заплащане на новите три такси и увеличената заявителска активност, ще компенсират намаляването на приходите от таксите по чл. 1, ал. 1, т. 16, б. „а“ от Тарифата, като се очаква само незначително увеличаване на приходите в държавния бюджет.

Предложените промени в Тарифа за таксите, които се събират от Патентното ведомство на Република България няма да окажат влияние върху размера на приходите от такси за предоставяне на услуги от Патентното ведомство, посочен в проектобюджета на Министерството на икономиката за 2021 г. Предложеният проект на Постановление на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на нормативен акт беше публикуван на интернет страницата на Патентното ведомство, на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации, съгласно изискванията на разпоредбите на чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация като на заинтересованите лица беше предоставен срок от 30 дни за становища, предложения и възражения. В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, на интернет страницата на същите институции и на Портала за обществени консултации е публикувана и справка за постъпилите предложения, заедно с обосновка на неприетите такива.

Проектът на Постановление на Министерския съвет е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища, заедно със справка за приетите и неприетите бележки, са приложени към настоящия доклад.

Предложеният проект на постановление не е свързан с транспониране на актове на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме предложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и

допълнение на Тарифа за таксите, които се събират от Патентно ведомство на Република България, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 1999 г. (Обн. ДВ, бр. 114 от 1999 г., изм. и доп., бр.117 от 2002 г., бр. 91 от 2005 г., бр. 35 и 42 от 2007 г., бр. 31 от 2011 г., бр. 99 от 2017 г., бр. 36 от 2020 г.).

С уважение,

ЛЪЧЕЗАР БОРИСОВ

МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Финансова обосновка;
3. Частична предварителна оценка на въздействието;
4. Становище на Дирекция „Модернизация на администрацията“ в Администрацията на Министерския съвет по частичната предварителна оценка на въздействието;
5. Справка за отразяване на получените становища от проведеното междуведомствено съгласуване;
6. Справка за отразяване на получените становища от обществените консултации;
7. Съгласувателни становища.
8. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване.